

ที่ อว (ปคร) ๐๒๐๔.๒/๕๔๙๕

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถ.พระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน ๕ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ร่างบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๓. ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๔. ร่างบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๕. ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๖. ร่างบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างกฎกระทรวงมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๗. ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๘. ร่างบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น พ.ศ.
 ๙. ร่างกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น พ.ศ.
 ๑๐. ร่างบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างกฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๑๑. ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
 ๑๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
 ๑๓. รายงานสรุปผลการประชาสัมพันธ์รับฟังความคิดเห็นร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน ๕ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน ๕ ฉบับ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) รวมทั้งสอดคล้อง/เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๓) การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

/ ๑. เรื่องเดิม ...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ตราขึ้นเพื่อให้การจัดการ อุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน ค้ำครองผู้บริโภคน ลดความเหลื่อมล้ำ และ ให้มีการปฏิรูปการอุดมศึกษา ประกอบด้วย มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “มาตรฐานการอุดมศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับ คุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตร การศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๖) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต้องดำเนินการโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา

๑.๒ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมได้จัดทำร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน ๕ ฉบับ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดเป็นกฎกระทรวง ๕ เรื่อง คือ มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา มาตรฐานตำแหน่ง ทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และ ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๓ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน ๕ ฉบับ แล้ว มีมติ ให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงทั้ง ๕ ฉบับ และในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รับทราบสรุปผลการประชาพิจารณ์รับฟังความคิดเห็นและการปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวง ทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าว และให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมดำเนินการ ต่อไป ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ปัจจุบัน มีกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและคุณภาพการอุดมศึกษาซึ่งออกตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งสิ้น ๕๖ ฉบับ ซึ่งมีทั้งฉบับที่กำหนดหลักการสำคัญ และฉบับที่กำหนดรายละเอียดปลีกย่อย จำเป็นต้อง มีการปรับปรุงแก้ไข และจัดทำขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับนโยบายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๓. สารระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน ๕ ฉบับ มีสารระสำคัญดังนี้

๓.๑.๑ ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. มีสารระสำคัญประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ (๑) มาตรฐานศักยภาพและความพร้อม มีมาตรฐานย่อย ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านการเงิน และด้านการบริหารจัดการ (๒) มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา มีมาตรฐานย่อย ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม และด้านการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และ (๓) มาตรฐานการดำเนินการเพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓)

๓.๑.๒ ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. มีสารระสำคัญประกอบด้วย การกำหนดระดับมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา และการกำหนดโครงสร้างที่เป็นข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตร ประกอบด้วย (๑) ชื่อปริญญา สาขาวิชา ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (๒) โครงสร้างหลักสูตร หน่วยกิตและการจัดการเรียนรู้ (๓) ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร (๔) การประเมินผลการเรียนรู้และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา (๕) การประกันคุณภาพหลักสูตร และ (๖) ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตรและศักยภาพการบริหารจัดการ ทั้งรายละเอียดรายการข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษาให้จัดทำเป็นระเบียบและหรือประกาศตามระดับมาตรฐานหลักสูตร (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ - ๕)

๓.๑.๓ ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. มีสารระสำคัญประกอบด้วย (๑) การกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประจำสถาบันอุดมศึกษา เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการ (๒) การแต่งตั้งคณาจารย์ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา มี ๓ ระดับ ได้แก่ ผศ. หรือ ผศ.พิเศษ รศ. หรือ รศ.พิเศษ และ ศ. หรือ ศ.พิเศษ (๓) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้งคณาจารย์ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผลการสอน ผลงานทางวิชาการสำหรับการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ทั้งนี้ รายละเอียดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอตำแหน่งทางวิชาการฯ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ - ๗)

๓.๑.๔ ร่างกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น พ.ศ. กำหนดตามค่านิยมมาตรฐานการอุดมศึกษา และคำแนะนำของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นกฎกระทรวงที่ให้อำนาจในการออกมาตรฐานอื่นตามค่านิยมดังกล่าว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๘ - ๙)

๓.๑.๕ ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. มีสารระสำคัญประกอบด้วย (๑) การกำหนดระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา (๒) การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิอย่างน้อยต้องมี ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะบุคคล (character) โดยรายละเอียดให้จัดทำเป็นระเบียบหรือประกาศหรือแนวปฏิบัติ (๓) ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเผยแพร่หลักสูตรที่ดำเนินการได้มาตรฐานต่อสาธารณะตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด และ (๔) ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐ - ๑๑)

